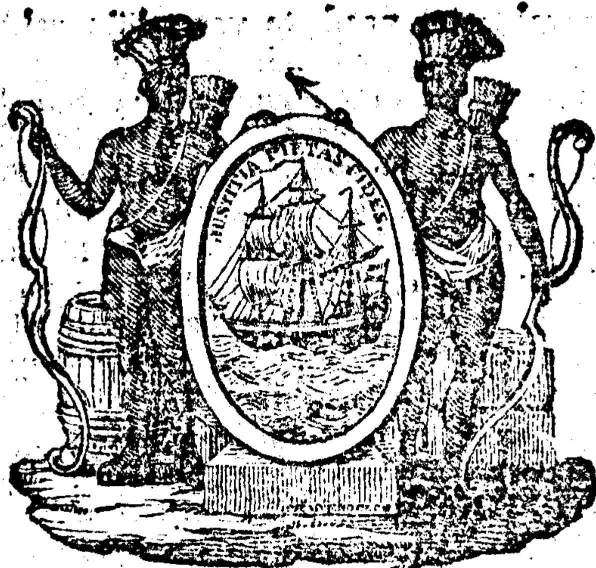
A°. 1839. N°. 1.

Woensdag, 2 Januarij.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 31 December 1838.

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van heden, No. 1574/1411, is aan den Heer G. C. B. WEISSENBRUCH, op deszelfs verzoek *eervol* ontslag verleend als *Lid van den Kolonialen Raad*, en in deszelfs plaats benoemd, het tijdelijk Lid in gemelden Raad, den Heer J. FROUIN, terwijl mede bij resolutie van heden, No. 1575/1412, den Heer JACQUES FRANÇOIS ROUX is benoemd, om voor den nog overigen tijd der afwezigheid van het Lid D. J. EIJKEN SLUIJTERS, diens plaats tijdelijk in den Kolonialen Raad in te nemen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, 31 December 1838.

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, van heden, No. 1576/1413, is ten gevolge van het verleend *eervol* ontslag aan den Heer G. C. B. WEISSENBRUCH, als Lid van den Kolonialen Raad en Heemraad der Divisie *Para*, en ten gevolge van het door den Heer J. ZAAL, gedaan verzoek om van het Heemraadschap der Divisie *Thorarica* te worden ontslagen, het Heemraadschap van de Divisien *Para* en *Thorarica* opgedragen aan den Heer JACQUES FRANÇOIS ROUX, blijvende de Heer J. FROUIN, bij voortduring belast met de Heemraadschappen der Divisie *beneden Cottica en boven Cottica en Perica*.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Eerste Oproeping.

De Commissie van *Inschrijving* en *Vrijstelling* voor de Schutterij van *Paramaribo*, benoemd door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal *ad interim*, bij Gouvernements-Order, dd. 10 dezer, No. 314/19, roept bij dezen op:

Alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar doorgaans bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den 1sten Januarij 1839, den vollen ouderdom van *Achttien* jaren zullen bereikt hebben, en alzoo hun *Negentiende* jaar zullen zijn ingetreden, en die hun *Negen en Veertigste* nog niet zullen hebben bereikt, en alzoo hun *Vijftigste* nog niet zullen zijn ingetreden, welke nog niet in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelde te behooren, met uitzondering nogthans van zoodanige, welke volgens Art. 3 van het *Reglement voor de Schutterij*, gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, of van schriftelijke *FINALE VRIJSTELLING* van de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling, dd. 6 Februarij 1837 en 29 Januarij 1838, voorzien zijn.

Zij zal hare *eerste* zitting houden op Maandag den 7den Januarij 1839, des morgens van 10 tot 1 uren, in het lokaal van het voormalig Gemeente Bestuur en hare werkzaamheden voor die zitting bepalen, tot de personen wier namen aanvangen met de letters A. B. C. D. E. F. G. H. J. K. en L.

De voor de Commissie verschijnende, zullen de Letters en het Nummer hunner Woonplaats, en den naam der Straten moeten opgeven.

Paramaribo, 27 December 1838.

Namens de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voornoemd,
De Secretaris,
H. BENJAMINS.

Advertentien.

(42641) Op den 25sten December jl., des avonds ten *half zeven* ure, behaagde het den Almagtigen, om uit onze liefdearmen weg te rukken, en zoo wij vertrouwen in zijne heerlijkheid over te nemen, onze teeder geliefde Moeder, ESTER FRANCINA van PIETERSEN, in den gezegenden ouderdom van 85 jaren, 1 maand en 9 dagen.

Paramaribo, 31 December 1838.
J. H. DE JONGH.
W. J. VANIER.

Theodor Cordua

heeft per *de Zaandam*, Kapt. L. H. SINGER, ontvangen:

14 voets Suikerhoopels, Steenen, Kalk en Cement, alle soorten PROVISIEN en DRANKEN, een *mooi* assortiment Heeren-, Dames- en Kinderen Schoenen en Laarzen; *Havanah SIGAREN*, Laken, Peruvienne en Casomier in soorten, enz., enz. (42643

Paramaribo den 31 December 1838.

BIJ J. W. TAFARES
te bekomen:

Engelsche Walnooten, versche Amandelen, groote en kleine zijden Paraplui's, katoenen dito, echt Iersch Linnen, blaauw en bruin Everlasting, *Victoria* Centuurband, Dames witte Lederen Handschoenen, Mans garen dito, Pruissische Doeken, zijden pongée Doeken, geborduurd Neteldoek en Tulle Kragen, zwarte en witte BEAVER HOEDEN, *naar de laatste smaak*, alle soorten fijne Specerijen in halve pond pakjes, enz., enz. (41618)

Paramaribo, 31 December 1838.

(42642) ☞ Aangebragt per het Schip *de Harmonie*, Kapt. DIRK SPREEUW, en te bekomen in het Pakhuis van de ondergeteekende:

VERSCHE PROVISIEN, STUKGOEDEREN, KOPER-, GLAS-, BLIK- en AARDEWERK, GALANTERIEN, PARFUMERIEN, en diverse Goederen meer.

Paramaribo, 31 December 1838.
J. W. KEMPFF Wz.

Het Pakhuis is aan de Waterkant; in het huis bewoond door den Heer B. PRET Sz.

(31434) TIGCHELS, KALK, CEMENT, HOLLANDSCHE DEELEN, KATOENZAKKENDOEK en SPIJKERS; *versch* aangebragt per Kapt. N. K. DIJKHUIJS, en te bekomen bij
GEBROEDERS REIJNS.

Paramaribo, 31 December 1838.

(43886) De *firma* van J. H. GILHUIJS & Co., op *heden* met wederzijds genoegen gedesolveerd zijnde, en ieder voor het vervolg de zaken voor zich in privé zullende continueren; zoo hebben zij de eer daarvan aan het geëerde Publiek kennis te geven en zich in de gunst van hetzelve aan te bevelen.

Paramaribo, 31 December 1838.
J. H. GILHUIJS.
GEo. PRINGLE.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 29sten December 1838, het Schip Sara Anna Cornelia Kapt. N. K. Dijkhuis, hebbende 47 dagen reis.

Den 30sten, het Schip de Harmonie, Kapt. D. Spreeuw, hebbende 48 dagen reis; Passagiers: de Heeren T. F. J. C. Kramer Jr., J. W. Kempff Wz. en C. J. Bouwmeester.

Idem, het Schip Zaandam, Kapt. L. H. Singer, hebbende 48 dagen reis.

Idem, het Schip Sophia Cicilia, Kapt. J. C. Radeloff, hebbende 40 dagen reis.

Idem, het Schip Hillegonda Ida, Kapt. H. A. Hendriks, hebbende 47 dagen reis. — Allen van Amsterdam.

Idem, de Noord-Amerik Brik Ganges, Kapt. L. Center, van Wilmington, hebbende 30 dagen reis.

Nieuwstijdingen.

Duitschland.

FRANKFORT, 1 November.

Aangaande de jongste oproerige tooneelen te KEULEN bevat de Augsb. *Allg. Zeitung* den onderstaanden breedvoerigen brief van daar dd. 27 October, die, zoo zij zegt, een onopgesmukt getrouw verhaal van dat betreurenswaardige voorval bevat:

De pastoor Beckers van onze Ursulakerk had reeds sints geruimen tijd door opruijende, tegen de regering gerigte predikingen de aandacht van het publiek bijzonder opgewekt. Op eene beleedigde wijze had hij echter alle regtstreeksche

aanzetting tot ongehoorzaamheid weten te vermijden, en in zijne redevoeringen de woorden, *liefde en trouw voor koning en vaderland* met eene aanduiding op martelaarschap voor de in onze dagen zoo verdrukte alleen zaligmakende kerk behendiglijk in elkander doen smelten. In tegenoverstelling van deze strekking predikte de pastoor Filz bedaardheid der gemoederen en vertrouwen op het gouvernement, hetwelk zekerlijk er in zoude slagen om de onzalige kerkelijke twisten langs minnelijken weg te vereffenen. Met een woord, pastoor Beckers was een aanhanger van den gevangen aartsbisschop, terwijl pastoor Filz naar de zijde van den vic aris-generaal Hüsgen overhelde en onder anderen tot de afgevaardigden van het domkapittel behoorde, die bij het jubelfeest van den generaal Borstell te Koblents tegenwoordig waren. Ten gevolge der tweede allocutie van den Paus moeten de redevoeringen van den pastoor Beckers steeds heviger en opmerkelijker zijn geworden, en moet daardoor de regering zich eindelijk genoodzaakt hebben gezien dezen overdreven ijver te keer te gaan. Gisteren avond tusschen 5 en 6 ure verzamelden zich gendarmen en politie-agenten voor de woning van den juist in de St. Ursula-kerk dienstdoenden pastoor Beckers, om denzelven te arresteren. Van dezen maatregel, zoo men meent door zijnen koster, onderrigt, verliet hij de kerk niet en snoet hij de daar aanwezigen, meerendeels uit de laagste volksklasse bestaande menigte, de zaak zoodanig hebben voorgesteld, alsof de gevangenneming, welke men ten zijnen opzigte had voorgenomen, het gevolg was van de tegen zijne predikingen indruischende leerstellingen van Dr. Filz. Naar men verneemt heeft hij zelfs te kennen gegeven, dat pastoor Filz in kerkelijke zaken de spion der regering was. Ik kan deze onderstelling slechts als algemeen gezegde mededeelen, aangezien de zaak wordt onderzocht. Hoe dit zij, het opgewekte gepeupel verliet omstreeks 7 ure de kerk om zich naar de Trankgasse voor de woning van den hun verdachten pastoor Filz te begeven. Gelukkiglijk was deze niet thuis, maar in de Domkerk, waardoor hij de nasporingen van het razende, ten deele beschonken graauw ontging, hetwelk in deszelfs opgewondenheid voorzeker zijnen persoon niet zoude hebben ontzien. Daar de straat op nieuw werd geplaveid zoo bediende het verwoede volk zich van de overal opgestapelde straatkeijen, om de glazen van het huis te verbrijzelen. Het gerinkel der in het rond vliegende glasscherven was het teeken tot het gansch en al loslaten der hartstogten; op hetzelfde oogenblik dus dringt een woedende hoop de pastoorswoning binnen en vernielt daar in den tijd van naauwelijks tien minuten tapijten, spiegels, schilderijen, meubelen en al wat verder breekbaars onder de handen kwam: zelfs zware ijzeren kachels werden met geweld uit de schoorsteenen gerukt en door de vensters op straat geworpen. De intusschen toegesnelde politie was niet in staat om deze oproerige bedrijven te stuiten, weshalve van het voorval kennis werd gegeven aan den eersten kommandant, generaal-majoor von Colomb. Deze voorzigtige, menschlievende man deed geen alarm slaan, waardoor de opschudding slechts meer algemeen ware geworden, de geheele zaak een veel ernstiger aanzien hadde gekregen en bedaardheid en gematigheid zoowel bij het krijgsvolk als bij de burgers uit het oog ware verloren, maar begaf zich zoo snel mogelijk naar het Blankenheimer Hof, waar het 28ste regement infanterie, hetwelk te Keulen en deszelfs omtrek is gerecruteerd, in de kazerne lag. Hier werden al de troepen in de kazerne geconsigneerd, eene afdeeling dragonders werd uit Deutz ontboden, de kanonnen werden aangespannen en uit de kruidmagazijnen kardoezen en patronen voor het geval van nood te voorschijn gehaald. Met ongeveer 300 man het 28ste regement infanterie, onder aanvoering van de op dat oogenblik eerst aanwezende officieren, trok de generaal von Colomb zoo stil mogelijk uit de kazerne naar de plaats van den oploop, deed alle toegangen bezetten: en een detachement naar de woning van den pastoor Filz oprukken. Nadat het gepeupel zich eene wijl met steenen had verdedigd werd het door de soldaten overmand, en het huis waarin nog slechts vier rustverstoorders aanwezig waren, geheel gezuiverd aan den inmiddels teruggekeerden bewoner overgeleverd. De talrijke gearresteerden werden voorloopig naar de Paulus-wacht overgebragt, waar men de raddraaijers van de minder schuldigen afzonderde. Daar ook op het Domplein voor de Ursula kerk en op andere openbare pleinen groote volkszamenscholingen plaats hadden, deed de Generaal von Colomb de intusschen uit Deutz overgekomen dragonders naar deze pleinen oprukken, met last om niet vasten, maar hartstogteloozen aandrang de vergaderde menigte tot uiteengaan te vermanen, eerst na herhaalde vruchtelooze opeischingen in den draf voort te rukken, en niet dan in het uiterste geval gebruik te maken van hunne wapenen. Op deze wijze werden in weinig tijds de meeste pleinen schoon geveegd en alleen nog op het domplein voor de woning van den kommandant was eene digt zamengepakte menigte overgebleven, die alle welmeenende vermaningen met steenwerpen beantwoordde. Alvorens tot den uitersten maatregel bevel te geven, achtte generaal von Colomb het gepast, om geen middel onbeproefd te laten, waardoor de orde zonder bloedstorting mogt kunnen worden hersteld. Met dien zachten ernst, welke den zwager van Prins Blücher eigen is, vermaande hij den volkshoop nogmaals zich aan de getroffen maatregelen te onderwerpen en bedaardelijk huiswaarts te gaan, daar hij anderzins in de onaangename noodzakelijkheid zoude worden gebragt, om van vuurwapenen gebruik te doen maken.

Toen ook deze uitnoodiging geen gehoor vond, liet de generaal, die, om elk ongeluk te voorkomen, tot op dat oogenblik nog geene patronen had laten uitdeelen, het op het Domplein gestationeerde detachement infanterie daarvan voorzien en met alle militaire vormen laden. Dit maakte indruk; de massa gehoorzaamde; de weinigen, die tegenstand boden, werden in hechtenis genomen; onschuldige toeschouwers, welke door nieuwsgierigheid of bezigheden zich op het plein bevonden en door het gedrang belet werden heen te gaan, werden onder bescherming der patrouilles naar hunne woningen gebragt. Met het luide geroep van »Leve de generaal Colomb!" ging de nog voor weinige minuten zoo woelige menigte uiteen. Met de gelatenheid van eenen in talrijke Parijsche opschuddingen grijs geworden krijgsman, zeide de generaal reeds ten 9 ure: »De zaak is thans voorbij, de regen komt ons te hulp, en de nacht zal zonder verdere stoornis afloopen."

Zoo was dan ook, zonder dat een schot gevallen, of menschenbloed vergoten zij, de rust weder hersteld. Uit voorzigtigheid waren echter de wachtposten versterkt en talrijke patrouilles doorkruisten de stad. Reeds ten 11 ure waren de uitgerukte detachementen naar hunne kazernen en de dragonders naar Deutz terug gekeerd: van laatstgenoemden bleven slechts dertig man tot het doen van patrouilles te Keulen achter. De artillerie, die overigens gedurende het gansche voorval hare kazerne niet verlaten had, kreeg bevel om uit te spannen.

Er zijn in het geheel 54 personen in hechtenis genomen. Zij zijn nog dien zelfden avond onder behoorlijk geleide naar de nieuwe burger-gevangenis gebragt geworden, alwaar hen een streng onderzoek wacht. Met uitzondering van twee soldaten, die, door steenworpen ligt gekwetst zijn, en misschien drie of vier onrustigen, die door kolfstooten onbeduidende kneuzingen hebben bekomen, heeft geen verder ongeval daarbij plaats gehad. Het was een streng bevel van den generaal Colomb, om zich van alle schimpen, waardoor de gemoederen slechts meer opgewekt zouden kunnen worden, alsmede van allerlei mishandelingen te onthouden. Met den grootsten ijver en eene zeldzame bereidvaardigheid hebben de soldaten van het 28ste infanterie regement, hoewel uit louter Keulenaren bestaande, de hoogere bevelen uitgevoerd, en de onheilstichters hebben zich zeer bedrogen, wanneer zij op hunne militaire stadgenooten gerekend hebben. De in hechtenis genomenen behoorden alle tot de laagste volksklasse en naauwelijks waren er twee bij, die zich door eene iets betere kleeding van het gepeupel onderscheidden. Met gespannen verwachting ziet men het onderzoek te gemoet, hetwelk de machinatien zeker aan het licht brengen zal. Want dat er zoodanige machinatien bestaan, wordt door alle betere burgers, die deze uitsporigheden van harte betreuren, te meer vermoed, daar reeds in den nacht van 18 October jl. in het huis van den aanzienlijken koopman Herstadt, welke op dien dag tot herinnering aan den veldslag bij Leipzig een diner gaf, de vensterruiten ingeworpen werden, zonder dat men de daders heeft kunnen betrappen. Wanneer toch zal Duitschland inzien dat het behoefte aan godsdienstige en staatkundige verdraagzaamheid, ten einde tegenover het buitenland eene waardige houding te kunnen aannemen!

Stand der Maan.

7	*Januarij*	LAATSTE KWARTIER.
15	»	NIEUWE MAAN.
22	»	EERSTE KWARTIER.
29	»	VOLLE MAAN.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
2 WOENSDAG.	*'s mor.*	7 42	*'s av.*	1 42
3 DONDERDAG.	»	8 33	»	2 33
4 VRIJDAG.	»	9 21	»	3 21
5 ZATURDAG.	»	10 15	»	4 15

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.